

Братя Грим

Снежанка

Веднъж през зимата, когато снежинки се сипели като пух от небето, царицата седяла до прозореца с рамка от черно абаносово дърво и шиела. Както шиела и от време на време поглеждала към снега, си убола пръста и върху снега паднали три капки кръв. И аленото изглеждало толкова хубаво върху белия сняг, че тя си помислила: „Ах, да имам дете бяло като сняг, с бузи алени като кръв и с коси черни като дървото на прозореца!“

Не минало дълго време и тя родила дъщеричка бяла като сняг, с бузи алени като кръв и с коси черни като абаносово дърво. Затова я кръстили Снежанка. Но щом родила детето, царицата умряла.

След една година царят се оженил повторно.

Втората му жена била хубава, но била горда и високомерна и не можела дори да си помисли, че друга може да я превъзхожда по красотата. Имала тя едно вълшебно огледало и щом застанела през него да се огледа, казвала:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

И огледалото отговаряло:

– Ти, царице, на света
първа си по красотата.

И тя била доволна, защото знаела, че огледалото говори истината.

А Снежанка растяла, растяла и все повече се разхубавявала. Когато навършила седем години, била хубава като ясен ден, по-хубава дори от самата царица.

Веднъж царицата пак застанала пред огледалото:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

Но този път огледалото отвърнало:

– Ти, царице, си дарена

с извънмерна красота,
но Снежанка е за мене
най-красива на света.

Изтръпнала от страх царицата и позеленяла от завист. Тя намразила безкрайно момичето и вече не намирала покой ни денем, ни нощем. Накрая повикала един ловец и му каза:

– Не искам вече да виждам това дете пред очите си. Заведи го в гората и го убий, а за доказателство ще ми донесеш белия и черния му дроб.

Подчинил се ловецът на заповедта и завел детето в гората; но щом извадил ножа и понечил да пронизва невинното сърце на Снежанка, тя заплакала.

– Ох, мили ловецо, остави ме жива! Аз ще се скрия в тази гора и никога няма да се върна у дома.

И тъй като била много хубава, ловецът се съжалил над нея и рекъл:

– Бягай тогава, клето дете!

„Дивите зверове скоро ще те разкъсат!“ – помислил си той, но все пак, понеже не я убил, сякаш камък паднал от сърцето му.

В този миг край тях изтичало глиганче. Ловецът го убил, извадил белия и черния му дроб и ги занесъл като доказателство на царицата. Готвачът ги сварил в солена вода и злобната жена ги изяла, като си мислела, че яде белия и черния дроб на Снежанка.

А клетото момиченце, като останало самичко в гората, толкова се изплашило, че само поглеждало към дърветата и не знаело какво да прави. После хукнало през трънливите храсти. Тичало, тичало, докато имало сили, но скоро се спуснала вечерта; най-сетне то видяло една къшурка и влязло да си почине.

В тази къшурка всичко било дребно, но много спретнато и чисто. Имало една масичка с бяла покривка, а на нея седем малки чинийки, до всяка чинийка пък имало лъжичка, ножче, виличка и чашка. Край стената били наредени седем креватчета, всяко със снежнобяло чаршафче.

Снежанка била много гладна и жадна. Хапнала от всяка чинийка по малко зеленчук и хляб и пийнала от всяка чашка по глътка вино. После умората я надвила и тя лягала ту в едно, ту в друго креватче, но никое не отговаряло на ръста ѝ: едно било много дълго, друго много късо. Накрая седмото ѝ било точно по мярка. Снежанка останала в него и веднага заспала.

Стъмнило се съвсем и дошли стопаните на къшурката – седем

джуджета, които копаели руда в планината. Запалили седемте си свещички, в къшурката светнало и те познали, че някой е влизал, защото не всичко било наредено така, както го оставили.

Първото рекло:

– Кой е седял на столчето ми?

Второто:

– Кой е ял от чинийката ми?

Третото:

– Кой е отчупил от хлебчето ми?

Четвъртото:

– Кой е хапнал от гозбата ми?

Петото:

– Кой е бъркал с виличката ми?

Шестото:

– Кой е рязал с ножчето ми?

Седмото:

– Кой е пил от чашката ми?

После първото се обърнало, забелязало малка хлътнина на креватчето си и рекло:

– Кой е лягал на креватчето ми?

Приближили се другите и викнали:

– И в моето е лежал някой.

А седмото, като погледнало креватчето си, видяло в него Снежанка. Повикало другите, погледнали и занемели от изненада, после взели свещичките си и осветили Снежанка.

– Гледай, гледай какво хубаво дете! – викнали те и тъй много се зарадвали, че не я събудили, а я оставили да спи в креватчето.

Седмото джудже спало до другарчетата си, до всяко по един час, и така минала нощта.

На сутринта Снежанка се събудила, видяла седемте джуджета и много се изплашила. Но те се отнесли дружелюбно с нея и я попитали:

– Как се казваш?

– Казвам се Снежанка – отговорила тя.

– Как попадна в нашата къщичка? – продължили да я разпитват джуджетата.

Тогава тя им разказала, че машехата ѝ заповядала да я убият, но ловецът ѝ подарил живота и тя тичала, тичала цял ден и накрая видяла тяхната къщичка.

Джуджетата рекли:

– Ако си съгласна да ни гледаш домакинството, да готвиш, да оправяш креватчетата, да переш, да шиеш и плетеш, и ако си съгласна да поддържаш навсякъде ред и чистота, можеш да останеш при нас и нищо няма да ти липсва.

– Да, на драго сърце – отвърнала Снежанка и останала при тях.

Поддържала в ред къщичката. Те отивали всяка сутрин в планината да търсят руда и злато, вечерта се прибирали и се нареждали около трапезата. Тъй като през целия ден момичето оставало самичко у дома, добрите джуджета го предупредили:

– Пази се от мащехата! Тя скоро ще узнае, че си тук; затова не пускай никого вътре.

Царицата пък, сигурна, че е изяла белия и черния дроб на Снежанка, вече мислела, че пак е най-красивата на света. Застанала пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

Но огледалото отговорило:

– Ти, царице, си дарена
с извънмерна красота,
но остава несъмнено
най-красива на света
малката Снежанка, дете
е при седемте джуджета.

Изтръпнала царицата от страх. Знаела, че огледалото не лъже и разбрала, че ловецът я е измамил и Снежанка още е жива. И започнала да мисли как да я погуби, защото завистта не я оставяла на мира – царицата искала да бъде сигурна, че е единствената хубавица на света.

Най-сетне измислила какво да прави. Боядисала си лицето, облякла се като продавачка и станала неузнаваема. После тръгнала през гората и намерила къщичката на седемте джуджета. Почукала на вратата и извикала:

– Хубави неща продавам! Хубави неща продавам!

Снежанка надникнала от прозореца и каза:

– Добър ден, драга жено, какво продаваш?

– Добра стока, хубави неща – отвърнала продавачката. – Виж тези разноцветни шнурчета.

Извадила едно шнурче, което било изплетено от пъстри копринени нишки.

„Тази жена е честна и ще я пусна вътре“ – помислила си Снежанка, отворила вратата и купила красивото шнурче.

– Колко ти отива, чедо! – рекла продавачката. – Дай да го нанижа както трябва на елека ти.

Снежанка не се усъмнила и позволила на продавачката да ѝ наниже новото шнурче. Тя бързо го нанижала, но стегнала тъй силно шнурчето, че Снежанка не можела вече да диша и паднала без дъх на земята.

– Сега ти вече не си най-красивата – рекла злата царица и бързо си отишла.

Скоро се стъмнило и седемте джуджета се прибрали у дома. Но колко се уплашили, като видели милата Снежанка просната на земята! Момичето не помръдвало и като че ли било мъртво.

Вдигнали я джуджетата на ръце и като разбрали, че е стегната много силно с шнурчето, прерязали го. В този миг Снежанка започнала леко да диша и малко по малко се съвзела.

Като узнали какво се е случило, джуджетата ѝ рекли:

– Продавачката е била твоята машеха. Пази се и не пускай никого вътре, когато нас ни няма.

А злобната жена се върнала в двореца, застанала пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота.

Огледалото отговорило както преди:

– Ти, царице си дарена
с извънмерна красота,
но остава несъмнено
най-красива на света
малката Снежанка, дете
е при седемте джуджета.

Като чула това, царицата изтръпнала от страх.

– Но сега ще измисля нещо, което ще те погуби! – рекла тя.

Тя разбирала от чародейства, сварила отрова и натопила в нея един гребен. После намерила стари дрехи и се преоблякла като старица.

Тръгнала през гората и спряла пред къщичката на седемте джудже-та. Почукала на вратата и извикала:

– Хубави неща продавам! Хубави неща продавам!

Снежанка се показала на прозореца и рекла:

– Върви си по пътя, не бива да пускам никого вътре.

– Но сигурно не са ти забранили да гледаш – казала старицата, извадила отровния гребен и го вдигнала нагоре.

Гребенът тъй много харесал на Снежанка, че тя забравила обещанието си и отворила вратата. Спазарили се за цената и старицата рекла:

– Дай сега да те среща както трябва.

Клетата Снежанка не се усъмнила и позволила на старицата да я срещи. Но щом гребенът се забил в косата, отровата му веднага почнала да действа и момичето паднало в безсъзнание на земята.

– Свършено е сега с тебе, безподобна красавице! – рекла злобната жена и си отишла.

За щастие скоро се стъмнило и седемте джуджета се прибрали у дома. Щом видели Снежанка просната като мъртва на земята, те веднага се сетили за машехата, започнали да търсят причината и открили гребена; извадили го от косата на Снежанка, тя отново дошла на себе си и разказала какво се е случило. Тогава те за трети път я предупредили да бъде предпазлива и да не отваря вратата никому.

В двореца царицата застанала пред огледалото и го попитала:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

Но огледалото отговорило както преди:

– Ти, царице, си дарена
с извънмерна красота,
но остава несъмнено
най-красива на света
малката Снежанка, дете
е при седемте джуджета.

Като чула този отговор, царицата започнала да трепери от гняв.

– Снежанка ще умре, дори това да струва собствения ми живот! – викнала тя.

Влезла в една малка изоставена стая, където никой друг не влизал, приготвила отрова и потопила в нея една ябълка. Отвън ябълката имала такъв приятен вид – жълта, с червени бузки, че който и да я зърнел, непременно щял да поиска да я опита, но ако хапнел само една хапка, щял да умре.

Щом приготвила ябълката, тя пак си боядисала лицето, преоблякла се като селянка и тръгнала през гората. Спряла пред къщичката на джуджетата и почукала на вратата. Снежанка надникнала от прозореца и рекла:

– Не бива да пускам никого вътре, джуджетата ми забраниха.

– Така да бъде – отвърнала селянката, – аз просто искам да се отърва от ябълките. Ако не искаш да купиш, ще ти подаря една.

– Не – рекла Снежанка, – не бива нищо да взимам.

– Да не се страхуваш, че е отровна? – рекла селянката. – Гледай, аз ще разрежа ябълката на две половинки; ти изяж червената, а пък аз ще изям жълтата.

Но ябълката била така изкусно направена, че отрова имало само в червената половина.

На Снежанка се приискала хубавата ябълка и като видяла, че селянката също яде от нея, не можала да устои на изкушението, протегнала ръка през прозореца и взела отровната половина. И щом отхапала от нея, паднала мъртва на земята. Тогава царицата й хвърлила един зловещ поглед, изсмяла се и извикала.

– Била като сняг, с бузи алени като кръв, с коси черни като абанос! Този път джуджетата не ще могат да те събудят.

А въщи застанала пред огледалото с думите:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

И огледалото най-сетне отговорило:

– Ти, царице, на света
първа си по красота.

Най-сетне завистливото ѝ сърце се успокоило – доколкото изобщо едно завистливо сърце може да се успокои.

Стъмнило се. Джуджетата се прибрали у дома и заварили Снежанка просната на земята: от устата ѝ вече не излизало никакво дихание, тя била мъртва. Вдигнали я, потърсили дали има нещо отровно по нея, отвързали шнурчето ѝ, сресали косите ѝ, измили я с вода и вино, ала нищо не помогнало: милата девойка била мъртва. Джуджетата я положили на леглото и седнали наоколо, за да я оплачат. Плаkali цели три дни. После се приготвили да я погребат, но тя още изглеждала свежа, сякаш била жива – хубавите ѝ бузки все още били алени. И те решили:

– Така не можем да я пуснем в черната земя.

Поръчали прозрачен стъклен ковчег, за да може да се вижда вътре от всички страни, положили я в него и отвън написали със златни букви името ѝ и че била царска дъщеря. После занесли ковчега на планината и го оставили там, но винаги до него стояло едно от тях да го пази.

Птиците също дошли да оплачат Снежанка: най-напред една кукумявка, после една врана и накрая една млада гълъбица.

Дълго, много дълго лежала така Снежанка в ковчега, а изглеждала така, сякаш е заспала, защото още била бяла като сняг, бузките ѝ били алени като кръв, а косата черна като абанос.

Случило се веднъж, че в гората се заблудил един царски син и се отбил в къщичката на джуджетата да пренощува. Преди това бил видял в планината ковчега с прекрасната Снежанка и прочел написаното със златни букви на него. И рекъл на джуджетата:

– Дайте ми този ковчег, ще ви платя за него, каквото искате.

Ала джуджетата отвърнали:

– Не го продаваме дори за всичкото злато по земята.

А той рекъл:

– Тогава подарете ми го, защото аз не бих могъл да живея, без да гледам Снежанка. Ще я почитам и уважавам като най-свидното нещо на света.

Като казал това, джуджетата се съжалили над него и му дали ковчега. Царският син заповядал на своите слуги да го носят на рамената си. Но какво се случило? Както вървели, слугите се спънали в един нисък храст и от тръсването Снежанка изплюла хапката от отровната ябълка. И не след дълго отворила очи, повдигнала капака на ковчега и станала.

– Ах, къде се намирам? – викнала тя.

Царският син радостно отвърнал:

– При мене! – Разказал ѝ всичко, а после продължил: – Обичам те

повече от всичко на света. Ела с мене в бащиния ми дворец да станеш моя съпруга.

Снежанка го харесала и отишла с него. Баща му заповядал сватбата да се отпразнува с голям разкош и великолепиe.

За венчавката била поканена и злобната мащеха на Снежанка. Тя облякла най-хубавата си рокля, застанала пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало,
повтори, че на света
никъде не си видяло
друга с мойта красота!

Огледалото отговорило:

– Беше чудна хубавица
ти до вчера на света,
но днес младата царица
първа е по красота.

Злобната жена изрекла някакво проклетие и от уплаха не знаела какво да прави. Най-напред мислела да не отиде на сватбата, но тъй като не намирала покой, решила все пак да отиде и да види младата царица.

И като влязла в двореца, познала от пръв поглед Снежанка; вцепенила се от страх и ужас и не могла да мръдне от мястото си. Злобното ѝ сърце се пръснало и тя паднала мъртва на земята.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Schneewittchen

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2447>]